# TARİH 11

## KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI

Konu soru dağılım tablosu, öğretim programında yer alan konu ve kazanımlarla ortak sınavlardaki soru dağılımlarının gösterildiği tabloyu ifade eder. Konu soru dağılım tabloları, sınavların kapsam geçerliğinin artırılması ve öğrencilerin sınavlara daha bilinçli hazırlanması için her sınavda hangi konu/kazanımdan kaç soru sorulacağının önceden öğrencilere bildirildiği tablolardır. Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne göre konu soru dağılım tabloları öğretim yılı başında her sınav için il sınıf/alan zümreleri ve Ölçme ve Değerlendirme Merkezi Müdürlüğü ile birlikte oluşturulacak, ardından öğrencilerle paylaşılacaktır. Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri Genel Müdürlüğü olarak il sınıf/alan zümrelerine yardımcı olmak üzere örnek konu soru dağılım tabloları hazırlanmıştır. Bu tablolardaki örnek senaryolarda yer alan sorulardan bazıları tek, bazıları ise birden çok kazanıma erişme durumunu yoklamaktadır.

**NOT: Konu soru dağılım tabloları öğretim programında yer alan tüm kazanımlar dikkate alınarak hazırlanmış ancak tabloda sadece soru sorulması planlanan kazanımlara yer verilmiştir.**

Tarih Dersi Öğretim Programı'na ve Millî Eğitim Bakanlığı Ölçme ve Değerlendirme Yönetmeliği'ne aşağıdaki karekodları okutarak ulaşabilirsiniz.

Tarih Dersi
Öğretim Programı

Millî Eğitim Bakanlığı
Ölçme ve Değerlendirme
Yönetmeliği

# TARİH 11

## 11. SINIF 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOLARI VE ÖRNEK SENARYOLAR

Senaryolar, okul genelinde yapılacak ortak sınavlara yönelik oluşturulabilecek farklı yazılı örneklerini ifade eder. Genel Müdürlüğümüzce il sınıf/alan zümrelerine örnek oluşturması açısından konu soru dağılım tablosunda verilen örnek senaryolara uygun yazılı kâğıdı örnekleri hazırlanmıştır. Örnek senaryolardaki soruların sayı ve kurgularındaki fark, sorularda ölçülen bilişsel düzeylere göre şekillendirilmiştir.

Bilişsel düzey, öğrenme-öğretme sürecinde öğrencilerin bilişsel alanda ulaşacağı hedef davranışların basitten karmaşığa olacak şekilde sıralanmasıyla tanımlanan düzeylerdir.

Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; ders içeriğinde öğretilen içeriğin benzer şekilde tanımlanmasını, gösterilmesini, bulunmasını, örneklendirilmesini, listelenmesini, basit bir şekilde yorumlanmasını vb. içerir.

Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular; öğretilen içeriğin yeni durumlar veya günlük yaşam durumları çerçevesinde kullanılmasını, ilişkilendirilmesini, çözümlenmesini, karşılaştırılmasını, çıkarım yapılmasını, değerlendirilmesini, yeni bakış açılarının sunulmasını vb. içerir.

Okul genelinde uygulanacak ortak sınavlar, il sınıf/alan zümreleri tarafından ilan edilen konu soru dağılım tabloları göz önünde bulundurularak açık uçlu veya açık uçlu ve kısa cevaplı sorulardan oluşacak şekilde yapılacaktır. Çoktan seçmeli, eşleştirme, doğru/yanlış gibi diğer soru türleri kesinlikle kullanılmayacaktır.

Konu soru dağılım tablolarında soru dağılımları verilen örnek senaryoların her biri, örnek yazılı kâğıdı olacak şekilde verilmiştir.

Soru çözümlerine ulaşmak için karekodu okutunuz.

**Not:** Örnek senaryolardaki kazanımlar, öğretmenlerimizin kazanım ve soruları eşleştirmesi için verilmiş; bilgilendirme amaçlıdır. Yapılacak olan yazılı sınavlarda bu kazanım ifadelerine sınav kâğıtlarında yer verilmeyecektir.

TARİH 11

1. SINAV

**11. SINIF TARİH DERSİ**

**2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU**

## SENARYO 1

| Ünite | Kazanımlar | Soru Sayısı |
|---|---|---|
| DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ | 11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa'da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.<br>11.3.2. Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalıların giriştiği sistemli sömürgecilik faaliyetleri ile küresel etkilerini analiz eder. | 3 |
| | 11.3.3. Osmanlı Devleti'nde modern ordu teşkilatı ve yurttaş askerliğine yönelik düzenlemelerin siyasi ve sosyal boyutlarını analiz eder | 1 |
| | 11.3.4. Ulus devletleşme ve endüstrileşme süreçlerinin sosyal hayata yansımalarını analiz eder. | 2 |

1. SINAV

# TARİH 11

| Örnek Senaryo 1 | |
|---|---|
| **Soru Sayısı** | **Ölçülen Bilişsel Düzey** |
| ***5 soru*** | *Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular*<br>*1, 2, 4, 5 ve 6. sorular* |
| ***1 soru*** | *Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular*<br>*3. soru* |

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

# TARİH 11

1. SINAV

**Adı ve Soyadı:** **Sınıfı:** **Numarası:**

## SENARYO 1

***Kazanım: 11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa'da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.***

***11.3.2. Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalıların giriştiği sistemli sömürgecilik faaliyetleri ile küresel etkilerini analiz eder.***

Sanayi Devrimi sonrasında İngiltere, Fransa, Hollanda, İspanya, Portekiz gibi Avrupalı güçler birer sömürge imparatorluğu hâline gelmiştir. Birbirleri ile sömürgecilik mücadelesi veren bu devletler, özellikle Uzak Doğu ve Afrika'da yeni pazarlar ele geçirmiştir. XIX. yüzyıl sonlarında Almanya, Belçika ve İtalya da sömürgecilik yarışına dâhil olmuştur. Sömürülen ülkelerdeki değerli maden, pamuk, yün, kauçuk, buğday, et gibi ham maddeleri ülkelerine taşıyan Avrupalılar; demir yolu malzemesi, tekstil ürünleri gibi işlenmiş mamulleri ise bu bölgelerde pazarlamıştır. Bu sayede uluslararası pazarlar denetim altında tutulmuş ve bazı bölgelerde ticaret Avrupa'nın tekeline girmiştir.

**1 ve 2. soruları bu metne göre cevaplayınız.**

1. **Bu metinden hareketle Sanayi Devrimi'nin Avrupalı güçler üzerindeki etkisini açıklayınız.**

2. **Bu metinden hareketle Sanayi Devrimi'nin sömürülen ülkeler üzerindeki etkisini açıklayınız.**

1. SINAV

# TARİH 11

## SENARYO 1

***Kazanım: 11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa'da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.***

***11.3.2. Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalıların giriştiği sistemli sömürgecilik faaliyetleri ile küresel etkilerini analiz eder.***

**3. Tanımlar:**

İnsan haklarına ilişkin bazı tanımlara aşağıda yer verilmiştir.

Yaşama Hakkı: Bu hak kişilerin en temel haklarındandır. Yaşama hakkından mahrum olan biri, diğer haklarından yararlanamaz. Herkes yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Kişi Dokunulmazlığı: Kişi dokunulmazlığı yaşama hakkını tamamlayıcı niteliktedir. Kişinin maddi ve manevi bütünlüğünü korumaya yönelik bir haktır. Hiç kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

Zorla Çalıştırma Yasağı: Hiç kimse zorla çalıştırılamaz. Angarya yasaktır.

Kişi Hürriyeti ve Güvenliği: Herkes kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

**Durum:**

Sanayileşmiş Avrupalı devletler, özellikle XIX. yüzyılda ham madde ve pazar ihtiyaçlarını karşılamak adına yayıldıkları bölgelerde insan ve doğa kaynaklarını insafsızca sömürerek kâr uğruna katlettiler. Avrupalı devletler dünyanın değişik bölgelerinde sömürge toprakları elde ettiler. Sömürülen bölgelerin yer altı ve yer üstü kaynaklarını kendi sanayileri için kullandılar. Sömürge topraklarında yaşayan insanları zorla çalıştırarak köleleştirdiler ve birçoğunu katlettiler.

**İnsan hakları açısından verilen tanımlar ile durumu karşılaştırarak sömürgeci devletlerin faaliyetlerini değerlendiriniz.**

# TARİH 11

1. SINAV

## SENARYO 1

***Kazanım: 11.3.3. Osmanlı Devleti'nde modern ordu teşkilatı ve yurttaş askerliğine yönelik düzenlemelerin siyasi ve sosyal boyutlarını analiz eder.***

**4.** Sultan II. Abdülhamit Dönemi'nde, orduyu modernleştirmek ve Avrupa orduları ile rekabet edebilecek duruma getirmek amacıyla önemli çalışmalar yapıldı. Daha önce farklı Avrupa ülkeleri örnek alınarak yapılmış olan teşkilatlanma planları ve taktik uygulamalar terk edildi. Bunların yerine Alman askerî modeline geçildi. Bu doğrultuda Almanya'dan birçok askerî uzman getirildi. Askerî okullardaki Alman öğretmen sayısı artırıldı. Osmanlı "Erkân-ı Umumiye Reisliği"nin ikinci başkanlığına Alman Von Der Goltz Paşa getirildi. Goltz Paşa'nın gayretleri ile Harp Akademileri bünyesinde birçok yetenekli subay toplandı.

**Buna göre II. Abdülhamit Dönemi'nde uygulanan askerî ıslahatların Osmanlı ordusu üzerindeki etkisini yazınız.**

***Kazanım: 11.3.4. Ulus devletleşme ve endüstrileşme süreçlerinin sosyal hayata yansımalarını analiz eder.***

***a) Ulaşım ve haberleşme sektörlerindeki gelişmelerin (demiryolu, telgraf) merkezî idarelere hâkimiyet alanları üzerindeki otoritelerini arttırma imkânı vermesi Osmanlı Devleti örneği üzerinden ele alınır.***

**5.** XIX. yüzyılda Avrupa'da haberleşme alanında yaşanan gelişmeler Osmanlı Devleti'nde etkisini hemen gösterdi. Osmanlı Devleti telgrafı, birbirinden uzakta olan vilayetler üzerinde bir denetim aracı şeklinde kullanarak merkezî otoritesini sağlamaya çalıştı. Telgraf ilk olarak 1853-1856 Kırım Savaşı sırasında askerî, siyasi ve stratejik hususlar göz önüne alınarak imparatorluk genelinde tesis edilmeye başlandı. Telgraf hatlarının ilk kurulduğu yerlerden biri de stratejik açıdan önemli bir noktada olan Çanakkale oldu. Karadan ve deniz altından çekilen kablolar vasıtasıyla bölgenin; 1859'da İstanbul, 1865'te ise İzmir'le olan bağlantısı tamamlandı. Böylece birçok büyük merkez arasında iletişim sağlandı.

**Bu parçadan hareketle telgraf kullanımının Osmanlı Devleti'ne sağladığı yararları yazınız.**

1. SINAV

# TARİH 11

## SENARYO 1

***Kazanım: 11.3.4. Ulus devletleşme ve endüstrileşme süreçlerinin sosyal hayata yansımalarını analiz eder.***

***d) Türk tarihinde siyasi ve sosyal alanlardaki yüzyıllar boyunca süren değişime rağmen önemini devam ettiren/varlığını koruyan unsurlara (dil, aile yapısı, bayrak) değinilir.***

**6.** Türk milleti geçmişte bazı zorunluluklar nedeniyle idari ve siyasi bakımdan birbirlerinden çok uzaklarda kalmıştır. Farklı kültürlerle ve halklarla temas hâlinde olmalarına rağmen Türkler doğudan batıya, kuzeyden güneye az bir lehçe farkıyla aynı dili konuşmayı sürdürmüştür. Bu bakımdan Türk dili, millî bir bağ olarak önemini devam ettirmiştir. Diğer taraftan bazı Türk devletleri, Türk dilinin korunmasına yönelik önemli çalışmalar da yapmışlardır.

**Tarih boyunca Türklerin dillerine önem vermelerinin sebebi neler olabilir? Açıklayınız.**

# TARİH 11

1. SINAV

## 11. SINIF TARİH DERSİ
## 2. DÖNEM 1. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU

## SENARYO 2

| Ünite | Kazanımlar | Soru Sayısı |
|---|---|---|
| DEVRİMLER ÇAĞINDA DEĞİŞEN DEVLET-TOPLUM İLİŞKİLERİ | 11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa'da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.<br>11.3.2. Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalıların giriştiği sistemli sömürgecilik faaliyetleri ile küresel etkilerini analiz eder. | 3 |
| | 11.3.3. Osmanlı Devleti'nde modern ordu teşkilatı ve yurttaş askerliğine yönelik düzenlemelerin siyasi ve sosyal boyutlarını analiz eder | 1 |
| | 11.3.4. Ulus devletleşme ve endüstrileşme süreçlerinin sosyal hayata yansımalarını analiz eder. | 1 |

1. SINAV

# TARİH 11

| Örnek Senaryo 2 | |
|---|---|
| **Soru Sayısı** | **Ölçülen Bilişsel Düzey** |
| ***2 soru*** | *Basit bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular*<br>*1 ve 4. sorular* |
| ***3 soru*** | *Karmaşık bilişsel süreçleri ölçmeye yönelik sorular*<br>*2, 3 ve 5. sorular* |

TÜRKİYE CUMHURİYETİ MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

# TARİH 11

1. SINAV

**Adı ve Soyadı:** **Sınıfı:** **Numarası:**

## SENARYO 2

***Kazanım: 11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa'da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.***

***11.3.2. Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalıların giriştiği sistemli sömürgecilik faaliyetleri ile küresel etkilerini analiz eder.***

Sanayi Devrimi'nin ortaya çıkmasında Avrupa'daki bilimsel gelişmeler ve teknik buluşlar etkili olmuştur. Teknik gelişmeler o döneme kadar hâkim olan geleneksel üretim tarzını değiştirmiş ve endüstriyel üretim tarzını başlatmıştır. Bunun sonucunda Avrupa'da tarım toplumundan sanayi toplumuna geçiş sağlanmıştır. Tarıma dayalı toplumlarda üretim, el tezgâhlarında yapılırken sanayileşmeyle birlikte artan üretim, büyük sermayelerle kurulmuş fabrikalarda yapılmaya başlanmıştır. Böylece endüstriyel üretime geçen Avrupa'da ekonomik refah yükselmiştir.

Avrupalı güçlerin XVI. yüzyıl başlarından itibaren uyguladıkları sömürgecilik faaliyetleri, Sanayi Devrimi sonrasında farklı bir boyut kazanmıştır. Sanayileşen Avrupalı devletlerin kapitalist uygulamalarla ucuz ve fazla mal üretimi, ham madde ve pazar sorununu ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle yeni pazarlar aramaya başlayan sömürgeci Avrupalı devletler dünya ticaret dengesini değiştirmiştir.

XIX. yüzyıldan itibaren Avrupalıların sömürgecilik faaliyetleri ivme kazanmıştır. Bunda Sanayi Devrimi'nin etkisi büyük olmuştur. İngiltere, Fransa ve Hollanda gibi Avrupa ülkeleri, ham madde ve pazar ihtiyaçlarını karşılamak için Güney Amerika, Afrika, Yakın Doğu ve Uzak Doğu'ya yönelmişlerdir. Bu bölgelerdeki sanayileşememiş ülkelerin tarım alanlarını ve madenlerini ihtiyaçları doğrultusunda işleten Avrupalılar, ham madde ve malların taşınmasını sağlamak amacıyla bu bölgelere liman ve demir yolları inşa etmişlerdir. Bu faaliyetlerini yaparken yerli halkı köle olarak zorla çalıştırıp insan gücüne dayalı emeği bu şekilde karşılamışlardır.

**1 ve 2. soruları bu metne göre cevaplayınız.**

1. **Avrupalı devletlerin sanayileşememiş ülkeleri sömürgeleştirmesinin temel nedeni nedir? Açıklayınız.**

2. **Bu metne göre Sanayi İnkılabı sömürgeciliği nasıl etkilemiştir? Açıklayınız.**

1. SINAV

# TARİH 11

## SENARYO 2

***Kazanım: 11.3.1. Fransız İhtilali ve Avrupa'da Sanayi Devrimi ile birlikte devlet-toplum ilişkilerinde meydana gelen dönüşümü açıklar.***

***11.3.2. Sanayi İnkılabı sonrası Avrupalıların giriştiği sistemli sömürgecilik faaliyetleri ile küresel etkilerini analiz eder.***

**3. Tanımlar:**

İnsan haklarına ilişkin bazı tanımlara aşağıda yer verilmiştir.

Yaşama Hakkı: Bu hak kişilerin en temel haklarındandır. Yaşama hakkından mahrum olan biri, diğer haklarından yararlanamaz. Herkes yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir.

Kişi Dokunulmazlığı: Kişi dokunulmazlığı yaşama hakkını tamamlayıcı niteliktedir. Kişinin maddi ve manevi bütünlüğünü korumaya yönelik bir haktır. Hiç kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.

Zorla Çalıştırma Yasağı: Hiç kimse zorla çalıştırılamaz. Angarya yasaktır.

Kişi Hürriyeti ve Güvenliği: Herkes kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

**Durum:**

Sanayileşmiş Avrupalı devletler, özellikle XIX. yüzyılda ham madde ve pazar ihtiyaçlarını karşılamak adına yayıldıkları bölgelerde insan ve doğa kaynaklarını insafsızca sömürmüş veya kâr uğruna katletmiştir. Örneğin zengin maden kaynaklarına ve verimli topraklara sahip olan Kongo, XIX. yüzyılda Belçika tarafından hem sömürülmüş hem de insanlık dışı uygulamalara maruz kalmıştır. Kongo diğer sömürge ülkelerinden farklı olarak Belçika Kralı II. Leopold'un özel mülkü olarak kabul edilmiştir. Dolayısıyla buradaki bal mumu, kahve, meyve, fil dişi, mineral, hurma yağı ve kauçuk elde etme hakkı da krala verilmiştir. Özellikle kauçuk tarımında Kongo halkı gayriinsani şartlarda çalıştırılmıştır. Lastik üretiminde Avrupa'nın temel gereksinimlerinden biri hâline gelen kauçuk ağaçları, kısa vadeli kâr için acımasızca sökülmüş ve çalışmak istemeyen yerliler soykırım anlayışıyla katledilmiştir. Zorunlu çalışma uygulaması, Kongo'daki bazı yörelerin insansız kalmasına neden olmuş ve nüfus yaygın bir biçimde erimiştir. Özellikle II. Leopold Dönemi'nde yirmi milyon olan Kongo nüfusu, burada uygulanan ağır şartlar yüzünden on milyona kadar düşmüştür.

**Verilen tanımlar ile durumu karşılaştırarak Belçika'nın faaliyetlerini insan hakları açısından değerlendiriniz.**

# TARİH 11

1. SINAV

## SENARYO 2

***Kazanım: 11.3.3. Osmanlı Devleti'nde modern ordu teşkilatı ve yurttaş askerliğine yönelik düzenlemelerin siyasi ve sosyal boyutlarını analiz eder.***

**4.** Sultan II. Abdülhamit Dönemi'nde, orduyu modernleştirmek ve Avrupa orduları ile rekabet edebilecek duruma getirmek amacıyla önemli çalışmalar yapıldı. Daha önce farklı Avrupa ülkeleri örnek alınarak yapılmış olan teşkilatlanma planları ve taktik uygulamalar terk edildi. Bunların yerine Alman askerî modeline geçildi. Bu doğrultuda Almanya'dan birçok askerî uzman getirildi. Askerî okullardaki Alman öğretmen sayısı artırıldı. Osmanlı "Erkân-ı Umumiye Reisliği"nin ikinci başkanlığına Alman Von Der Goltz Paşa getirildi. Goltz Paşa'nın gayretleri ile Harp Akademileri bünyesinde birçok yetenekli subay toplandı.

**Buna göre II. Abdülhamit Dönemi'nde uygulanan askerî ıslahatların Osmanlı ordusu üzerindeki etkisini yazınız.**

***Kazanım: 11.3.4. Ulus devletleşme ve endüstrileşme süreçlerinin sosyal hayata yansımalarını analiz eder.***

***d) Türk tarihinde siyasi ve sosyal alanlardaki yüzyıllar boyunca süren değişime rağmen önemini devam ettiren/varlığını koruyan unsurlara (dil, aile yapısı, bayrak) değinilir.***

**5. Orta Asya'dan günümüze Türk toplumunda değerini devam ettiren, varlığını koruyan önemli unsurlardan biri olan ailenin Türk toplumundaki yeri ve önemi nedir? Açıklayınız.**

# YAZILI PUSULASI

## Çözümlere buradan ulaş

11. Sınıf tarih · 2023-2024 · 2. dönem 1. yazılı

Telefonunun kamerasıyla ilgili QR kodunu okut.
Ekrandan okuyorsan QR koduna dokunabilirsin.

### CEVAP VE ÇÖZÜMLER

Yazılı cevaplar ve çözüm sayfası
Ücretsiz erişim

### VİDEO ÇÖZÜMÜ

Bu PDF’nin ilgili videosu ve durumu
Premium videolar uygulamada açılır

Video henüz eklenmediyse sağdaki sayfada belirtilir.
Video sonradan eklendiğinde aynı QR kodu kullanılabilir.

Bu erişim kartı Yazılı Pusulası tarafından eklenmiştir.
Önceki soru ve cevap sayfaları değiştirilmemiştir.
kaynaklar.net